

Propozycja zmian do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3237 z uwzględnieniem autopoprawki z druku 3237-A, dalej: „Projekt”)

W art. 19 Projektu wprowadzającym zmiany do *ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku* wprowadza się następujące zmiany:

1) w pkt 1 w lit. a w zmienianym ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) iloczynu:

- a) wolumenu sprzedaży energii elektrycznej oraz
- b) dodatniej różnicy:
 - średniej ważonej wolumenem ceny rynkowej sprzedanej energii elektrycznej z **wyłączeniem przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia** oraz
 - średniego ważonego wolumenem limitu ceny sprzedanej energii elektrycznej oraz”

2) w pkt 1 w lit. a w zmienianym ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dodatniej różnicy:

- przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii, oraz
- 200 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia publikowanej zgodnie z art. 28c, pomnożonej przez wolumen sprzedaży gwarancji pochodzenia w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21, w przypadku, gdy średnia ważona wolumenem cena rynkowa sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21 jest wyższa niż średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21, lub
- 400 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia publikowanej zgodnie z art. 28c, pomnożonej przez wolumen sprzedaży gwarancji pochodzenia w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21, w przypadku, gdy średnia ważona wolumenem cena rynkowa sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21 jest niższa niż średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21.

– gdzie wszystkie wartości są określane na dzień obliczenia odpisu na Fundusz.”

3) w pkt 1 w lit. a zmieniany ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Odpis na Fundusz, o którym mowa w ust. 1, przekazywany przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1, ustala się zgodnie z następującym wzorem:

$$OF_d = W_d * (\overline{X_{CRd}} - \overline{X_{CLd}}) + (D_{Gd} - D_{GdTGE200}),$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

OF_d – odpis na Fundusz w danym dniu,

W_d – wolumen sprzedaży energii elektrycznej w danym dniu,

$\overline{X_{CRd}}$ – średnią ważoną wolumenem cenę rynkową sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,

$\overline{X_{CLd}}$ – średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,

D_{Gd} – przychody ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,

$D_{GdTGE200}$ – 200 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia publikowanej zgodnie z art. 28c pomnożonej przez wolumen sprzedaży gwarancji pochodzenia w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21.

Jeżeli $\overline{X_{CRd}} < \overline{X_{CLd}}$, odpis na Fundusz, o którym mowa w ust. 1, przekazywany przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1, ustala się zgodnie z następującym wzorem:

$$OF_d = D_{Gd} - D_{GdTGE400},$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

OF_d – odpis na Fundusz w danym dniu,

D_{Gd} – przychody ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,

$D_{GdTGE400}$ – 400 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia publikowanej zgodnie z art. 28c pomnożonej przez wolumen sprzedaży gwarancji pochodzenia w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21. ”

4) w pkt 1 w lit. b zmieniany ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Odpis na Fundusz przekazywany przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 2, które są jednocześnie odbiorcami przemysłowymi i które znajdują się w wykazie odbiorców przemysłowych, o którym mowa w art. 52 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii, ustala się zgodnie z następującym wzorem:

$$OF_d = \text{Max}(W_d - 0,3 * W_z; 0) * (\overline{X_{CRd}} - \overline{X_{CLd}}) + (D_{Gd} - D_{GdTGE200})$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

OF_d – odpis na Fundusz w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a,

W_d – wolumen sprzedaży energii elektrycznej w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a,

W_z – wolumen energii elektrycznej zakupionej na dany okres, o którym mowa w ust. 2a,

$\overline{X_{CRd}}$ – średnią ważoną wolumenem cenę rynkową sprzedanej energii elektrycznej w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a,

$\overline{X_{CLd}}$ – średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a,

D_{Gd} – przychody ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a,

$D_{GdTGE200}$ – 200 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia publikowanej zgodnie z art. 28c pomnożonej przez wolumen sprzedaży gwarancji pochodzenia w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21 ust. 2.

Jeżeli $\overline{X_{CRd}} < \overline{X_{CLd}}$, odpis na Fundusz, o którym mowa w ust. 1, przekazywany przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 2, które są jednocześnie odbiorcami przemysłowymi i które znajdują się w wykazie odbiorców przemysłowych, o którym mowa w art. 52 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii, ustala się zgodnie z następującym wzorem:

$$OF_d = D_{Gd} - D_{GdTGE400}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

OF_d – odpis na Fundusz w danym dniu,

D_{Gd} – przychody ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,

$D_{GdTGE400}$ – 400 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia publikowanej zgodnie z art. 28c pomnożonej przez wolumen sprzedaży gwarancji pochodzenia w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21. ust. 2”

5) w pkt 2 w lit. b dodawanym pkt 7b otrzymuje brzmienie:

„7b) dane dotyczące wysokości przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii w danym dniu albo w danym okresie, o którym mowa w art. 23 ust. 2a.”

6) w pkt 4:

a) polecenie legislacyjne otrzymuje brzmienie:

„po art. 28 dodaje się art. 28a – 28c w brzmieniu”

b) po dodawanym art. 28b dodaje się art. 28c w brzmieniu:

„Art. 28c. Podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii, publikuje na swojej stronie internetowej roczną cenę średnioważoną gwarancji pochodzenia, z uwzględnieniem wszystkich transakcji sesyjnych z okresu ubiegłego roku kalendarzowego – dziesiątego dnia roboczego za poprzedni rok kalendarzowy. Cena, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, obowiązuje w roku kalendarzowym, w którym została opublikowana.”

7) Dodaje się przepis przejściowy w brzmieniu:

Art. ... Realizacja obowiązku, o którym mowa w art. 28c ustawy zmienianej w art. 19 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą przez podmiot w nim wskazany za rok 2022 następuje w terminie dziesięciu dni roboczych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Uzasadnienie

Celem proponowanych przepisów jest zmiana *ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku* (Dz. U. 2022 r. poz. 2243 z późn. zm.). Prezentowana poprawka ma na celu wyeliminowanie negatywnych skutków, jakie zaistnieją w przypadku przyjęcia projektu zmian w kształcie, jaki przyjęto w ramach pierwszego czytania w Sejmie.

Proponuje się rozwiązanie zgodnie z którym wytwórca, w przypadku, gdy uzyskana przez niego cena rynkowa sprzedanej energii elektrycznej (z wyłączeniem przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia) przekracza poziom limitu ceny sprzedanej energii elektrycznej, będzie zobowiązany do przekazania na odpis na Fundusz swoich przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia powyżej poziomu 200 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia z poprzedniego roku kalendarzowego.

Zgodnie z danymi przekazanymi Stowarzyszeniu w trybie roboczym przez Towarową Giełdę Energii, czyli podmiot prowadzący rejestr gwarancji pochodzenia w Polsce, cena średnioważona dla transakcji dotyczących gwarancji pochodzenia zrealizowanych w roku 2022 wynosi 5,24 PLN/MWh.

W przypadku, gdy uzyskana przez wytwórcę cena rynkowa sprzedanej energii elektrycznej (z wyłączeniem przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia) nie przekracza poziomu limitu ceny sprzedanej energii elektrycznej, będzie on zobowiązany do przekazania na odpis na Fundusz swoich przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia powyżej poziomu 400 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia z poprzedniego roku kalendarzowego.

Projektowany mechanizm pozwoli na uszczelnienie procesu przekazywania środków do Zarządcy Rozliczeń, jednocześnie pozwalając na niezakłócone funkcjonowanie systemu gwarancji pochodzenia w Polsce. Nie należy wprowadzać, nawet przejściowo, rozwiązań, które będą prowadziły do deprecjacji wartości krajowych gwarancji pochodzenia, która konsekwentnie na przestrzeni ostatnich lat wykazuje

tendencję wzrostową, jednak nadal pozostaje znacząco poniżej wartości gwarancji pochodzenia na rynkach zagranicznych.

Wariantowe rozliczanie przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia, ograniczające maksymalnie do uzyskania przez wytwórcę przychody do odpowiednio 200 proc. lub 400 proc. ceny średnioważonej, w zależności od tego, czy cena rynkowa sprzedanej przez danego wytwórcę energii elektrycznej przekracza poziom limitu ceny, pozwoli na utrzymanie atrakcyjności systemu gwarancji pochodzenia z perspektywy wytwórców, a co za tym idzie niezakłóconej podaży tych dokumentów i ich dostępności na rynku.

Powyższe pozwoli również na uniknięcie ryzyka braku dostępności tych dokumentów dla odbiorców energii, którzy w związku z koniecznością raportowania realizacji strategii i polityki środowiskowej są zobowiązani do ich umarzania. Powyższe jest szczególnie istotne także dla przedsiębiorstw energochłonnych, które w celu uzyskania rekompensat za lata 2021 oraz 2022 na podstawie *Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych* są zobowiązane do umorzenia gwarancji pochodzenia do końca bieżącego roku, dla 30% wolumenu zużytej energii elektrycznej, w odniesieniu do której podmiot uzyskał rekompensaty.

Dostępność niskoemisyjnej energii, z jednej strony niejednokrotnie determinuje realizację zagranicznych inwestycji w Polsce, z drugiej zaś przesądza o możliwości uczestniczenia polskich dostawców w globalnych łańcuchach dostaw. Proponowana poprawka ma na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom w postaci utraty możliwości kontynuacji istniejących inwestycji z powodu braku dostępności zielonej energii mierzonej gwarancjami pochodzenia.

Co więcej, osiągnięcie przychodów z tytułu zbycia gwarancji pochodzenia przez inwestorów realizujących projekty OZE powoduje, że są oni bardziej konkurencyjni w procesie zabezpieczania taryfy w systemie aukcyjnym, co w konsekwencji przekłada się na zmniejszenie kosztów związanych z funkcjonowaniem systemów wsparcia, przyznających pomoc publiczną w formule konkurencyjnej i ogólnym obniżeniem cen energii elektrycznej na rynku.

W ramach projektowanych przepisów nakłada się ponadto obowiązek publikacji przez Towarową Giełdę Energii ceny średnioważonej gwarancji pochodzenia z poprzedniego roku kalendarzowego. Opublikowane dane stanowiąc będą wiarygodny, rynkowy punkt odniesienia dla rozliczeń przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia dokonywanych w ramach odpisu na Fundusz. Nowy obowiązek nie stanowi realnego obciążenia, ponieważ przywołane dane są publikowane przez Towarową Giełdę Energii, niezależnie od obowiązku wynikającego z proponowanego przepisu.

W ramach proponowanych zmian przywraca się sposób uwzględniania rozliczeń z tytułu instrumentów finansowych oraz innych dodatkowych rozliczeń na zasadach zgodnych z obowiązującymi obecnie

przepisami. Proponowana poprawka pozwoli uniknąć sytuacji, w której wytwórca zobowiązany będzie z jednej strony do przekazywania przychodów z przywołanych rozliczeń, niezależnie od tego, czy uzyskana przez niego cena rynkowa przekracza poziom limitu ceny, z drugiej zaś do podwójnego rozliczania uzyskanych przychodów z instrumentów finansowych, w przypadku gdy uzyskana cena rynkowa przekroczy poziom limitu ceny.

Chcielibyśmy podkreślić, że propozycje zawarte w rządowej autopoprawce uniemożliwiają uwzględnianie ujemnych wartości w przypadku rozliczeń instrumentów finansowych wykraczają znacznie poza zakres przewidziany w *Rozporządzeniu Rady w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii*, a także nie obejmują kluczowych przepisów zawartych w przywołanym dokumencie unijnym, który wyraźnie podkreśla zasadę nieopodatkowywania niezrealizowanych dodatkowych zysków, co zostało podkreślone przez UE we wszystkich jej komunikatach, w tym w pakiecie *REPower EU*. Co więcej, rozporządzenie Rady wyraźnie stwierdza, że "przyszłe zobowiązania umowne, takie jak umowy zakupu energii odnawialnej i inne rodzaje umów zakupu energii lub zabezpieczenia terminowe" powinny być brane pod uwagę.

Ponadto, wiele firm już wiele lat przed wejściem w życie przywołanego Rozporządzenia oraz ustawy o środkach nadzwyczajnych podjęło strategie *hedgingowe*, aby zabezpieczyć się przed wysokimi cenami energii elektrycznej. Dlatego rozliczenia z tytułu instrumentów finansowych nie stanowią próby uniknięcia lub nieuzasadnionego pomniejszenia odpisu na Fundusz.